

Retten i Herning DOM

Dato: 9. maj 2018

Rettens sagsnr.: 99-1354/2018

Politiets sagsnr.: 4100-76404-00007-17

Anklagemyndigheden mod *Tiltalte1*, født marts 1977 og *Tiltalte2*, født februar 1971

Der har medvirket domsmænd ved behandlingen af denne sag.

Anklageskrift er modtaget den 10. april 2018.

Tiltalte1 og *Tiltalte2* er tiltalt for overtrædelse af

1.

Begge de tiltalte

overtrædelse af straffelovens § 289a, socialt bedrageri, i forening ved med forsæt til at opnå en uberettiget udbetaling i perioden fra den 1. april 2015 til den 31. juli 2017, til brug for Ringkøbing Skjern Kommunes afgørelse af om *Tiltalte2* var berettiget til at modtage flekslønstilskud at have afgivet urigtige eller vildledende oplysninger og fortiet oplysninger af betydning for sagens afgørelse, idet

- De tiltalte og Ringkøbing Skjern Kommune på baggrund af Ringkøbing Skjern Kommunes visitering af *Tiltalte2* til fleksjob den 18. april 2007, den 26. februar 2015 indgik en fleksjobaftale, hvorefter *Tiltalte2* på grund af sit helbred højest skulle arbejde 20 timer om ugen i sin ægtefælle, *Tiltalte1*s, virksomhed, *Virksomhed1*;
- Idet tiltalte *Tiltalte2* i hele perioden arbejdede mere end 37,5 timer om ugen i virksomheden;
- Idet ingen af dem på noget tidspunkt oplyste Ringkøbing Skjern kommune om, at *Tiltalte2* havde evne til at arbejde 37,5 timer om ugen, at han rent faktisk arbejdede mere end 37,5 timer om ugen, og at han derfor ikke var berettiget til at modtage flekslønstilskud;

Hvorved de tiltalte bestemte Ringkøbing Skjern Kommune til at udbetale 235.601 kr. til *Tiltalte2* i fleksjobtilskud, selv om han ikke opfyldte betingelserne for at modtage beløbet.

Påstande

Anklagemyndigheden har nedlagt påstand om, at begge de tiltalte idømmes betingede fængselsstraffe med vilkår om samfundstjeneste.

De tiltalte har nægtet sig skyldige.

Ringkøbing Skjern Kommune har påstået, at tiltalte *Tiltalte2* skal betale 235.601,46 kr. i erstatning.

Tiltalte har bestridt erstatningspligten.

Tiltalte har bestridt erstatningskravets størrelse.

Sagens oplysninger

Der er afgivet forklaring af de tiltalte og af vidnet *Vidne1*.

Forklaringerne er lydoptaget og gengives ikke i dommen.

Der er bl.a. fremlagt politianmeldelse for socialt bedrageri af 24. oktober 2017 fra Ringkøbing Skjern Kommune.

Af udskrift fra Erhvervsstyrelsen fremgår, at *Virksomhed1* er en enkeltmandsvirksomhed med startdato den 1. marts 2015 og med *Tiltalte1* som fuldt ansvarlig deltager.

Af fleksjobaftale, der den 2. marts 2015 er underskrevet af jobkonsulent *Person1*, og den 26. februar 2015 af *Tiltalte1* som arbejdsgiver og af *Tiltalte2* som arbejdstager, fremgår bl.a.:

" ...

På baggrund af samtale, har Jobcenter Ringkøbing-Skjern i samarbejde med arbejdsgiveren og Tiltalte2 lavet en vurdering af Tiltalte2's arbejdsevne.

Arbejdet består i: Chauffør opgaver

Tiltalte2 har givet samtykke til, at arbejdsgiver kender til visitation af fleksjob, skånehensyn samt arbejdsintensitet, jf. persondatalovens § 7 og 8.

Årsagen til at Tiltalte2 er visiteret til fleksjob er: Tiltalte2 har pådraget sig skade i lænderyggen i forbindelse med en arbejdsskade.

Skånehensyn er nedsat arbejdstid, behov for skiftende arbejdsstillinger og hvilemuligheder. Bør undgå tunge løft.

Tiltalte2 skal arbejde 20 timer pr. uge. Den maksimale arbejdstid vurderes at være på 20 timer. Varierende timetal kan forekomme.

Intensiteten vurderes at være på 75%. Der skal aflønnes for 15 timer pr. uge.

...

Ansættelsesvilkår:

Ansættelsesdato

02.03.2015

Antal timer pr. uge aflønnet

15 timer

Antal timer pr. uge på arbejde

20 timer

... ”

Af udbetalingsmeddelse af 27. april 2015 til *Tiltalte2* fremgår bl.a.:

” ...

Du har oplysningspligt om ændringer i dine forhold, jf. den "Erklæring om oplysningspligt", som du har underskrevet.

... ”

Der er fremlagt en erklæring om oplysningspligt, der er underskrevet af *Tiltalte2* den 10. maj 2017.

Endelig er der fremlagt et regneark udarbejdet af anklagemyndigheden vedrørende perioden fra april 2015 til og med juli 2017 med oplysninger om virksomhedens totale antal kørte timer for *Virksomhed2* pr. måned (tallene er indhentet fra *Virksomhed2*), virksomhedens angivelse til Skat vedrørende *Tiltalte2*s timeantal pr. måned samt tre andre ansattes timeantal, registreret ventetid samt en sammentælling hvor det oplyste antal kørte timer for *Virksomhed2* er fratrasket de oplyste timer til Skat samt ventetid.

Tiltalte Tiltalte2 er tidligere straffet ved udeblivelsesdom af 30. juli 2013 med dagbøder for overtrædelse af straffelovens § 276.

Kriminalforsorgen har oplyst, at *Tiltalte1* er egnet til at modtage en hel eller delvis betinget dom med vilkår om samfundstjeneste.

Kriminalforsorgen har endvidere oplyst, at *Tiltalte2* er egnet til at modtage en hel eller delvis betinget dom med vilkår om samfundstjeneste, hvortil det skal anbefales, at der fastsættes tilsyn i prøvetiden, men med en forholdsvis lang længstetid.

De tiltalte har begge forklaret, at de ikke har tilføjelser til personundersøgelserne. De vil begge være indstillet på at samarbejde med Kriminalforsorgen om samfundstjeneste.

Rettens begrundelse og afgørelse

Tiltalte Tiltalte2 blev i 2007 visiteret til fleksjob, og *Tiltalte2* har forklaret, at den omhandlede fleksjobaftale vedrørte hans femte fleksjob.

Det fremgår bl.a. af fleksjobaftalen, som begge de tiltalte har underskrevet den 26. februar 2015, at *Tiltalte2* skulle arbejde 20 timer pr. uge og aflønnes for 15 timer pr. uge. Endvidere blev *Tiltalte2* ved den første udbetaling fra Ringkøbing Skjern Kommune gjort bekendt med, at han havde pligt til at oplyse om ændringer i sine forhold.

*Tiltalte2*s forklaring om at jobkonsulent *Person2* telefonisk havde meddelt ham, at det var uden betydning for fleksjobaftalen, at han arbejdede væsentligt mere end 20 timer om ugen, tilsidesættes som utroværdig.

Henset hertil og til hele formålet med fleksjobaftaler finder retten det bevist, at de tiltalte var klar over, at Ringkøbing Skjern Kommune skulle orienteres om væsentlige ændringer i *Tiltalte2*s forhold i relation til fleksjobaftalen. Dette understøttes endvidere af vidnet *Vidne1*s forklaring om, at *Tiltalte2* under mødet den 2. maj 2017 ikke nævnte noget om en telefonsamtale med *Person2*, men at *Tiltalte2* derimod under mødet tilkendegav, at han ikke havde arbejdet mere end 20 timer om ugen.

Efter oplysningerne fra *Virksomhed2* om antal kørte timer finder retten det endvidere bevist, at *Tiltalte2* arbejdede væsentligt mere end 20 timer om ugen. Det bemærkes hertil, at frem til februar 2016 var *Tiltalte2* eneste chauffør i virksomheden, og da der blev ansat flere chauffører steg antallet af kørte timer for *Virksomhed2* samtidig betydeligt. I hele den omhandlede periode har virksomheden indberettet, at *Tiltalte2* arbejdede 64,95 timer pr. måned.

Herefter findes tiltalte *Tiltalte2* skyldig i socialt bedrageri i overensstemmelse med tiltalen, og ligeledes findes *Tiltalte1* skyldig i medvirken til socialt bedrageri, idet hun som *Tiltalte2*s ægtefælle og som fuldt ansvarlig deltager i *Virksomhed1* må have været vidende om, at *Tiltalte2* ikke opfyldte vilkårene i fleksjobaftalen.

Straffen fastsættes for hver af de tiltalte til fængsel i 6 måneder, jf. straffelovens § 289a, og for så vidt angår *Tiltalte1* jf. straffelovens § 23.

For så vidt angår *Tiltalte1*, skal straffen ikke fuldbyrdes, hvis hun overholder de betingelser, som er angivet nedenfor, jf. straffelovens § 56, stk. 1.

Kriminalforsorgen har vurderet, at *Tiltalte2* er egnet til at udføre samfundstjeneste, og *Tiltalte2* har erklæret sig rede hertil.

For så vidt angår *Tiltalte2* skal straffen ikke fuldbyrdes, hvis han overholder de betingelser, som er angivet nedenfor, jf. straffelovens § 62 og § 63, jf. § 56, stk. 1. Tiltalte skal herunder udføre samfundstjeneste i 120 timer. Efter Kriminalforsorgens anbefaling er længstetiden fastsat til 12 måneder.

Retten har lagt vægt på sagens karakter, herunder størrelsen af det omhandlede beløb, samt de tiltaltes gode personlige forhold. For så vidt angår *Tiltalte1*, har retten lagt vægt på, at hun ikke har været lige så aktiv som *Tiltalte2*.

Retsformanden tager erstatningspåstanden til følge som nedenfor bestemt.

Thi kendes for ret:

Tiltalte ***Tiltalte1*** skal straffes med fængsel i 6 måneder.

Straffen skal ikke fuldbyrdes, hvis tiltalte overholder følgende betingelser:

1. Tiltalte må ikke begå noget strafbart i en prøvetid på 1 år fra endelig dom.

Tiltalte ***Tiltalte2*** skal straffes med fængsel i 6 måneder.

Straffen skal ikke fuldbyrdes, hvis tiltalte overholder følgende betingelser:

2. Tiltalte må ikke begå noget strafbart i en prøvetid på 1 år fra endelig dom.
3. Tiltalte skal inden for en længstetid på 12 måneder fra endelig dom udføre ulønnet samfundstjeneste i 120 timer.
4. Tiltalte skal være under tilsyn af Kriminalforsorgen i prøvetiden.

De tiltalte skal betale de dem vedrørende sagsomkostninger.

Tiltalte *Tiltalte2* skal inden 14 dage til Ringkøbing Skjern Kommune betale 235.601,46 kr.

Vestre Landsrets 14. afdelings DOM

(dommerne Erik P. Bentzen, John Lundum og Kresten Trolle (kst.) med domsmænd)

Dato: 6. marts 2019

Rettens sagsnr.: S-1114-18

Anklagemyndigheden mod *Tiltalte1*, født marts 1977, (advokat Bjarne E. Bødtker, Skjern) og *Tiltalte2*, født februar 1971, (advokat Bjarne Lund Jørgensen, Ringkøbing)

Retten i Herning har den 9. maj 2018 afsagt dom i 1. instans (rettens nr. 99-1354/2018).

Påstande

Tiltalte *Tiltalte1* har nedlagt påstand om frifindelse, subsidiært strafbortfald efter straffelovens § 83 og mere subsidiært formildelse.

Tiltalte *Tiltalte2* har nedlagt påstand om frifindelse, subsidiært formildelse. Anklagemyndigheden har påstået skærpe over for begge de tiltalte.

Ringkøbing-Skjern Kommune har påstået dommens afgørelse om erstatning stadfæstet.

Tiltalte *Tiltalte2* har påstået frifindelse for kravet om erstatning. Tiltalte har bestridt kravet størrelsesmæssigt.

Forklaringer

De tiltalte og vidnet *Vidne1* har for landsretten i det væsentlige forklaret som i 1. instans. Der er endvidere afgivet forklaring af *Vidne2*, *Vidne3* og *Vidne4*.

Tiltalte *Tiltalte2* har supplerende forklaret, at det er korrekt, at han har arbejdet mere end de 20 timer om ugen, som fleksjobaftalen angik. Dette gik hurtigt op for ham, efter at de havde startet selvstændig virksomhed for første gang i marts 2015. Han kontaktede derfor *Person2*, hvis visitkort han stadig havde, og sagde til ham, at han nok skulle have et andet fleksjob, da han ikke kunne holde sig inden for de 20 timer. *Person2* sagde, at det afgørende var, at han ikke fik løn for mere end de 15 timer om ugen, fleksjobaftalen angik. Hvis han arbejdede mere end de tilladte timer, kunne han afspadsere dem senere, når der ikke var så meget at lave. Han talte med *Person2* to gange, og han blev beroliget af det, *Person2* fortalte ham. Det kursus, *Tiltalte1* tog for at kunne starte virksomheden, var et vognmandskursus. *Tiltalte1* startede først med at være aktiv i firmaet efter halvandet år. I starten var hun sygemeldt, og senere var hun på barsel. Hun deltager ikke i kørsler, men alene i kontordelen. Han sendte ikke regninger til *Virksomhed2*, men fik afregninger på baggrund af de tildelte ture. Betalingen blev udregnet på baggrund af fastlagte afstande og tidsforbrug for de enkelte distancer. Hvis der er ventetid, fordi der ikke lige er en kørsel, bliver dette også beregnet af *Virksomhed2*. Han havde ved flere lejligheder talt med *Person2*, når der var noget, han var i tvivl om med hensyn til

fleksjobaftalerne. Han havde blandt andet talt med *Person2* i 2014 vedrørende noget med antallet af timer, han arbejdede. Han troede faktisk, at han stadig havde *Person2* som sagsbehandler i marts 2015. Det var derfor, han ringede til *Person2*, da han allerede i marts 2015 fik problemer med at holde sig på de 20 timer. *Vidne2* arbejdede rent faktisk mere end de 90 timer, der blev indberettet. Der blev kun indberettet de 90 timer, fordi det var afgørende for *Vidne2*s arbejdsløshedsunderstøttelse, at hans timeløn fremstod højere end den timeløn, *Vidne2* og han havde aftalt. Han fortalte *Tiltalte1*, at han havde talt med *Person2*, og at hun ikke skulle være bekymret. Han er ordblind og kan kun med sin kones hjælp åbne sin e-Boks, og han åbner den meget sjældent. Han mener ikke at have set kommunens afgørelser om tilbagebetaling og så videre.

Tiltalte *Tiltalte1* har supplerende forklaret, at vognmandskurset foregik som fjernstudium. Det var ret omfattende. I starten havde hun ikke noget med driften af virksomheden at gøre. Der var en revisor tilknyttet, og revisoren havde en bogholder, og de stod for regnskaber med videre. Hun så ikke noget til de kørsler, chaufførerne udførte. Hun hæftede sig ikke ved, hvor mange timer *Virksomhed2* afregnede for. Hun havde godt lagt mærke til, at *Tiltalte2* arbejdede mere end de 20 timer, der var omfattet af fleksjobaftalen, men han havde fortalt hende, at han havde talt med *Person2*, som havde sagt, at det ikke var noget problem, så længe han kun fik løn for de 15 timer. *Tiltalte2* sagde også, at *Person2* havde sagt, at det jo var aftalt, at varierende timetal kunne forekomme, og at han kunne afspadsere, når der ikke var så meget at lave. Hun stolede på *Tiltalte2*, som jo er hendes mand, og skød det nok lidt fra sig. Hun opfattede det på den måde, at det var *Tiltalte2*, der var ansvarlig for, at tingene var i orden, da det jo var ham, der havde fleksjobaftalen. Hun blev involveret i firmaet efter ca. halvandet år. Hun beskæftiger sig alene med kontorarbejde, for eksempel betaling af regninger.

Vidne1 har supplerende forklaret, at erklæringen om oplysningspligt ikke blev sendt ud til fleksjobansatte eller andre for den sags skyld i 2015 og 2016, da det blev vurderet af den daværende ledelse, at man havde for travlt, og da oplysningen om oplysningspligt for modtagerne af ydelserne fremgik af hver måneds udbetalingsmeddelelse. Ved beregningen af antallet af timer, der er ”til overs”, når man sammenholder afregningerne fra *Virksomhed2* med de timer, der er udbetalt i løn til personale, har hun anvendt de indberettede tal. Erstatningskravet er opgjort som et nettobeløb, således at bl.a. skat er fratrukket. Hun har ikke haft med *Tiltalte2*s sag at gøre, før kontrolsagen blev indledt. Hun skriver normalt det ned i referatet, som bliver sagt. Hun husker ikke, at *Tiltalte2* under samtalen den 2. maj 2017 skulle have sagt noget om, at han havde talt med *Person2*.

Vidne2 har forklaret, at han var ansat hos *Virksomhed1* fra februar 2016 og frem til vist oktober 2017. *Tiltalte2* var den daglige leder. *Tiltalte1* stod for regnskabet, så vidt han husker. Han forstod det således, at *Tiltalte1* gav tingene videre til revisoren. *Tiltalte2* og han deltes om en bil. Han kendte *Tiltalte2* i forvejen, men havde ikke arbejdet sammen med ham tidligere. Han havde fuldtidsarbejde fra starten af. Det var mere end 37 timer om ugen. Det var mellem 12 og 16 timer i døgnet. Det er et typisk dagsprogram for en chauffør for *Virksomhed2*. Han arbejdede omkring 60 timer om ugen. Han lagde ikke mærke til, hvor mange timer der blev indberettet til Skat. Hvis det over for Skat er oplyst, at han kun havde 90 timer om måneden svarende til halvtidsarbejde, er det forkert. Han blev aflønnet med 48 % af de beløb, han kørte ind.

Vidne3 har forklaret, at han blev ansat i *Virksomhed1* vist i marts 2017. Det var næsten samtidig med *Vidne4*. Han fik timeløn. Hans timer blev automatisk indberettet via portalen, så han skulle ikke aflevere timesedler. Han arbejdede på fuld tid. Han fik kun løn for de timer, han kørte. *Tiltalte1* var vognmand. Han ved ikke, hvad hun lavede i firmaet.

Vidne4 har forklaret, at han blev ansat i *Virksomhed1* i marts 2017. Han var kun ansat i 10 dage. Han blev aflønnet ud fra det, han kunne køre ind. Der var så lidt kørsel, at han ikke kunne leve af det, så han holdt hurtigt op. Han kendte lidt til *Tiltalte2* i forvejen. Det var ikke så afgørende, om han talte med *Tiltalte2* eller *Tiltalte1*, men da han havde haft samme arbejde i mange år, var der ikke så meget at snakke om. Det var *Tiltalte1*, han talte med, da de drøftede, at han skulle holde op, da det ikke gik

rundt for nogen af dem med så lidt kørsel. Det var for dyrt for dem at have en bil stående tom oppe hos ham. Det var *Tiltalte1*, der ringede til ham.

Landsrettens begrundelse og resultat

Uanset om det måtte kunne lægges til grund, at *Vidne2* har arbejdet mere end det antal timer om måneden, der er opgivet af de tiltalte til Skattevæsenet, er det bl.a. ved de tiltaltes egne forklaringer bevist, at tiltalte *Tiltalte2* arbejdede væsentligt mere i *Virksomhed1*, mens han fik fleksjobydelse, end han måtte i henhold til fleksjobaftalen, og at *Tiltalte1* var vidende herom. Selv hvis det lægges til grund, at *Tiltalte2* har fortalt *Tiltalte1*, at han havde fået at vide, at det var i orden, at han arbejdede mere end de 20 timer om ugen, må *Tiltalte1* have indset, at en konstant overskridelse af det aftalte timetal skulle have været meddelt til kommunen. *Tiltalte1* havde således i givet fald pligt til at få forholdet afklaret ved en direkte kontakt til kommunen. Landsretten er med disse bemærkninger enig i byrettens resultat vedrørende skyldsspørgsmålet og begrundelsen herfor.

Straffene er passende fastsat, idet dog prøvetiden for så vidt angår *Tiltalte2* forlænges til 2 år,

Med den anførte ændring stadfæster landsretten dommen.

Thi kendes for ret:

Byrettens dom stadfæstes med den ændring, at prøvetiden for tiltalte *Tiltalte2* forlænges til 2 år.

De tiltalte skal betale sagens omkostninger for landsretten, idet de hver især skal betale salæret til deres egen forsvarer.

Erstatningen skal betales inden 14 dage.